

Interreg

EURÓPAI UNIÓ

Románia-Magyarország

Európai Regionális Fejlesztési Alap

Árvízi kockázatkezelés javítása a Maros folyón a határ menti területeken
Flood risk management improvement on the Mures river in the cross border
area
FORMURES – ROHU-11

A projekt teljes költségvetése: 2.685.559,00 EUR

EU finanszírozás: 2.282.725,15 EUR

Marosi Vízügyi Igazgatóság költségvetése: 1.931.287,00 EUR

Alsó-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság
költségvetése: 754.272,00 EUR

Vezető partner: Marosi Vízügyi Igazgatóság (ABAM,
Marosvásárhely – Románia)

Projekt Partner: Alsó-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság (Szeged)

Projekt kezdete: 2018.04.01

Projekt vége: 2022.05.31

A projekt rövid bemutatása

Az árvízi kockázat csökkentését célozza a projekt, melyet közösen valósít meg a Marosi Vízügyi Igazgatóság (ABAM, Románia), illetve a szegedi székhelyű Alsó-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság (ATIVIZIG). Az Interreg V-A Románia-Magyarország Program keretében a román és magyar oldalon egyaránt olyan beruházások valósulnak meg 2020 őszéig, melyek a Maros folyó közös érdekeltségű szakaszán növelik az árvízi biztonságot.

A **vezető partner, a Marosi Vízügyi Igazgatóság** a közös érdekeltségű határ menti területen, a Maros jobb partján lévő Aradhoz tartozó árvízvédelmi műtárgyak rekonstrukcióját fogja megvalósítani:

- 2,345 kilométeres szakaszon árvízvédelmi fal rekonstrukció,
- 0,225 kilométeren partvédelem
- a román fél vezetésével kerül sor a meglévő vízügyi (hidrológiai és geoinformatikai) adatbázisok egyeztetésére, kiegészítésére és összehangolására,

- valamint közös árvízi elöntési haváriatérképek készülnek a Maros folyó Makó-Nagylak közötti 21 kilométeres határszakaszára
- eszközbeszerzések

A felújítandó árvízvédelmi fal Aradon

Stabilizálandó partszakasz Aradon

A FORMURES projekt **magyar oldali** célja a Maros folyó magyarországi szakaszának jobb partján elhelyezkedő, az Alsó-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság kezelésében lévő Makói szivattyútelep rekonstrukciója.

Előzmények

A Makói szivattyútelep a Körös-Tisza-Maros közti ártéri öblözet déli részén, a Maros folyó magyarországi szakaszának jobb partján helyezkedik el. A szivattyútelep mélyvezetésű nyomócsöve a 13+943 km szelvényben keresztezi a 11.07. számú Maros jobb parti árvízvédelmi szakasz - magyar-román közös érdekelttségű - elsőrendű árvízvédelmi töltését. A szivattyútelep működését tekintve kettős üzemű; nyomócsövén keresztül egyrészt a Makó és Maroslele környezetében összegyülekező belvizek Maros irányába történő átemelését végzi, másrészt pedig a Maros folyóból öntözővíz biztosítására is képes a mentett oldali mezőgazdasági területek felé. A szivattyútelep 1962-ben létesült, majd 1977-ben került korszerűsítésre. A szivattyútelep nyomócsöve, elzáró szerkezetei és gépészeti egységei a folyamatos fenntartás ellenére a koruknál fogva elavultak, nagyobb volumenű rekonstrukciójuk elengedhetetlen; jelen állapotukban jelentős árvízi kockázatot hordoznak.

A helyreállítás szükségessége

Az elmúlt évek felülvizsgálatai során feltárták a főbb problémákat. Az elmúlt árvízi védekezések alkalmával a nyomócső környezetében jelentős szivárgásokat tapasztaltak: a vízdali elzáró szerkezet kezelőtornya és a csatlakozó bejáróhíd között jelentős, mintegy 5 cm nagyságú elmozdulás alakult ki, továbbá a mentett oldali terep a nyomócső mentén megsüllyedt. A nyomócső víztartási próbáját követően a dilatációk javítása a 2013. évi helyreállítás keretében megtörtént, emellett a nyomócsőre vízzáró anyagú bevonat készült, viszont ezen megoldások a nyomócső víztartási problémáját teljes mértékben nem oldották meg. A 2016. évi felülvizsgálatot követően a vízdali zsiliptábla javítása és beszabályozása, valamint a nyomócső és a vízdali kezelőtorny környezetében fellépő süllyedések mozgásvizsgálatát végezték.

A Makói szivattyútelep jelentette árvízi kockázat csökkentése érdekében, a projekt keretén belül a következő projektelemek megvalósítása történik:

- a nyomócső teljes hosszon – 50 méter – történő rekonstrukciója, a vízzáróságának biztosítása céljából
- a kontúrszivárgás kockázatának megszüntetése érdekében az árvízvédelmi töltés vízoldalán, vízzáró szivárgás gátló résfal létesítése 0,8 m-es vastagságban a nyomócsőtől oldalirányban számított 25-25 m hosszban kifuttatva, a küszöbszinttől a terepszintig emelve
- a vízoldali elzáró szerkezet rekonstrukciója: a zsiliptábla cseréje, felhúzó szerkezetének felújítása
- a vízoldali elzáró szerkezet kezelő tornyának megerősítése és a hozzá kapcsolódó bejáró híd csatlakozásánál levő repedés helyreállítása

Az árvízi biztonság növelését célzó projekt Makó és térségét érinti, ahol mintegy 140 ezer ember él.

A rekonstrukció alá kerülő Makói szivattyútelep

A vízoldali elzáró szerkezet kezelőtornya

A bejáróhíd repedése

Az Interreg V-A Románia-Magyarország Program keretében egy újabb fejlesztés valósult meg a határ innenső oldalán. A projekt megindítást megelőző pályázat 2018-ban a DKMT euroregio szervezet által minőségi nivó díjban részesült.

A vezető partnerrel, a Maros-völgyi Vízügyi Igazgatósággal (ABAM) közösen kezdtük meg az „Árvízi kockázat csökkentése a Maros folyó határ menti szakaszán – ROHU11 FORMURES” elnevezésű projekt megvalósítását 2018 tavaszán. Az ATIVIZIG a Maros jobb partján húzódó közös érdekű árvízvédelmi szakasz egyik leromlott állapotban lévő töltéskeresztező műtárgyát vette górcső alá, s újíttotta fel.

A Makói szivattyútelep mélyvezetésű nyomócsöve illetve elzáró szerkezetei koruknál fogva elavultak voltak, s árvízi kockázatot hordoztak. Ennek okán a nyomócső teljes töltés alatt húzódó 61 méteres szakaszát kicseréltük a vízzáróság biztosítása céljából. A vízdoldali elzáró szerkezet rekonstrukciója a zsiliptábla cseréjéből, a felhúzó szerkezet felújításából, a vízdoldali elzáró szerkezet kezelő tornyának átépítéséből tevődött össze.

A kivitelezés egy teljes évet ölelt fel. A műszaki átadás a sikeres nyomáspróbát követően 2020 szeptemberében megtörtént. A Makó és Maroslele települések környezetében összegyülekező belvizek Maros folyóba való átemelése, másrészt a folyóból történő öntözővíz szolgáltatás akadálytalanul zajlik.

Az elnyert támogatási összeg 754.272 EUR volt.

Jelen weblap tartalma nem feltétlenül tükrözi az Európai Unió hivatalos álláspontját.

Partnerség egy jobb jövőért

interreg-rohu.eu